

Skoletjenesten på Herregården Hessel 2013 *Lærerrudgave*
INDSKOLING OG MELLEMLTRIN

Besøget starter med en fælles rundvisning, som giver et indblik i historien sidst i 1800 tallet og tjenestefolks levevilkår. Følgende værksteder tilbydes ved skoletjenesten Varighed at værkstederne er ca. 60 min. Der må påregnes, at hver gruppe kan nå 1 værksted, dog kan enkelte grupper (afhængig af værkstedets art) nå et værksted mere. Værkstederne (max 1 værksted pr. lokalitet) vælges på forhånd af lærer efter aftale med skoletjenesten. Skoletjenesten forventer at eleverne er inddelt i grupper á 6 pers. (karle og piger hver for sig) inden besøgsdagen. Det skal meddeles Hessel hvor mange grupper I bliver.

Værksteder i grovkøkkenet.

	<u>April</u>	<u>Maj</u>	<u>Juni</u>	<u>Aug.</u>	<u>Sep</u>	<u>Okt.</u>
					-	
* Tænde op i det gamle komfur. Hente bændsel og vand så de kan koge vand til varm saft. Efterfølgende vaskes op med det varme vand fra komfuret. <i>Værkstedet udføres kun af piger i indskolingen og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Lave mad på det gamle komfur som er i forvejen er tændt. Hente brændsel og vand. Efterfølgende vaskes op med varmt vand fra komfuret. Af mad kan der laves enten pandekager, æbleskiver, suppe, grød, brød, æggekage mm. <i>Værkstedet udføres kun af piger på mellemtrinnet og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Kerne smør og lave skørøst. Her skal det gamle komfur også anvendes når der skal varmes mælk og vand. Efterfølgende vaskes op med varmt vand fra komfuret. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>				x		
* Stryge tøj med strygejern, der varmes på komfuret. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Fremstille æblemost af æbler fra Hessels æblegård. Hertil skal det gamle komfur også anvendes, så vand kan varmes til den efterfølgende opvask. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>					x	
* Fremstilling af kartoffelmel samt koge frugtgrød hvortil kartoffelmelet anvendes som stivelsesmiddel. Det gamle komfur skal også anvendes, så vand kan varmes til den efterfølgende opvask. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>					x	

Værksted udenfor grovkøkken eller på gårdsplads.

* Hente vand med åg fra vandtønde, vaske tøj på vaskebræt og hænge det op. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Hørrer skal klargøres. Dette gøres på en hørbryde, en hørskætte og en hørhagle. <i>Værkstedet udføres af piger og drenge og udbydes i</i>						

Forstue

* Rulle det tøj der er vasket på en gammeldags rulle. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Dyppe stearinlys. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>	x	x				x
* ”Skolestue ”- hvor der skal skrives med pen og blæk på papir eller med tavle og griffel. Kik på anskuelsestavler og hør om hvilket arbejde børnene havde og hvad de legede. <i>Værkstedet er både for piger og drenge og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x

Værksteder i vævestuen –loft

* Væve på rammevæve, spældvæve og båndvæve. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>	x	x	x	x	x	x
* Karte og spinde færeuld., strikke, og valke tekstil der allerede er strikket. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>				x	x	x

Værksteder i haven udenfor forvalterboligen karlenes arbejde var tidligere fysisk hårdere og forbundet med fysisk arbejde

April Maj Juni Aug. Sep. Okt.

* Samle kvas og save det i passende længde, så det kan anvendes til brændsel i komfuret. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X
* Kløve større bændestykker med hammer og kløvejern <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X
* Slå reb af hampesnor. Af rebene kan der laves sjippetove mm. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X
* Flette hegn til gærder af pil. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X				
* Forberede køkkenhaven. Det vil sige jorden skal bearbejdes: graves, kultiveres, rives inden der sås grøntsager eller lægges kartofler. I løbet af sommeren kan klassen på www.herregaarden-hessel.dk følge med i hvordan grøntsagerne står. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>			X			
* Forberede jorden og så hør. <i>Værkstedet udføres kun af piger og udbydes i</i>		X				
* Luge køkkenhaven både grøntsagerne, kartoflerne og hørstykket. <i>Værkstedet udføres af drenge og piger og udbydes i</i>				X	X	X
* Høst af grøntsager, bær og æbler. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>				X	X	
* Opgravning af kartofler <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>						X

Værksteder i Lunden

* Snitte hyldefløjter som på gammeldags hyrdemaner. <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X				
* Binde en lime (kost). <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X
* Smede enkle ting i smedjen sammen med en rigtig smed (efter aftale) <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X
* Lave mad over åben ild – bålmad. <i>Værkstedet udføres af piger og drenge og udbydes i</i>			X	X		
* Lege nogle af de gamle lege som læreren har fået tilsendt. Værkstedet kan også anvendes hvis nogle grupper har overskud af tid eller som afslutning. <i>Værkstedet udføres af piger og drenge og udbydes i</i>	X	X	X	X	X	X

Værksted i trædrejeriet (efter aftale)

* Dreje i træ på en gammel trampedrejebænk sammen med en garvet trædrejer. (efter aftale). <i>Værkstedet udføres kun af drenge og udbydes i</i>		X	X	X		
---	--	---	---	---	--	--